

ENTREVISTA ALCALDE DE CALELLA

Reunió	Entrevista a l'Alcalde
Data	15/06/2004
Objecte	Primera reunió de contacte
Lloc	Ajuntament de Calella

ASSISTENTS

Ajuntament de Calella	Alcalde	Sr. Josep Basart
Pla estratègic litoral	Tècnica del Pla	Sra. Maria Xalabarder
Pla estratègic litoral	Coordinador General	Sr. Andreu Ulied

TEMES TRACTATS

Recepció de l'equip tècnic del Pla: **Andreu Ulied** i **Maria Xalabarder** per part de l'excel·lentíssim alcalde de Calella **Josep Basart**.

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI

PLANS EN CURS

El Pla General Municipal, redactat recentment per un equip dirigit per Esteve Corominas i Noguera, es troba en curs d'aprovació definitiva per part de la Generalitat. La voluntat del consistori és desenvolupar-lo tot de cop, una vegada s'obtingui l'aprovació definitiva. Gran part del territori susceptible d'expansió urbana, està ja ocupat o qualificat. En conseqüència, el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, no és tant un pla d'expansió o de creixement urbanístic, sinó de reestructuració i de redefinició de les característiques urbanístiques de les diferents àrees urbanes, per tal de millorar-ne la qualitat urbana de tot el conjunt. El Pla redueix notablement part del sòl que havia estat classificat de sòl urbà en les anteriors normes subsidiàries, tant al sector de Can Carreres per la inadequació dels terrenys, com per considerar que els càmpings són establiments que s'implanten en sòl no urbanitzable. El sòl urbanitzable residencial ocupa les parts més baixes de l'àrea de la riera de Capaspre i els rierans de Valldebanador i del Raig, considerant la resta dels terrenys fins l'autopista C-32 com a sòl urbanitzable no delimitat.

El Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner (PSUC), inicialment aprovat, incideix en una àrea ja prèviament protegida. Malgrat tot, l'Alcalde ha expressat la seva voluntat d'anar cap a proteccions més sòlides i estables en el temps, al marge de la revisió dels plans.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

Es tracta d'un municipi ubicat a la comarca de l'Alt Maresme amb una extensió de 7,9 km² on hi viu una població resident de 15.400 habitants. La xifres ha augmentat de manera considerable al llarg dels últims deu darrers anys, tant gràcies a la immigració estrangera com per l'arribada de població de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La població flotant estacional pot arribar a duplicar el nombre d'habitants.

BASE ECONÒMICA

La seva activitat econòmica principal ve lligada a l'activitat i estacionalitat turística, tot i que manté encara una certa activitat industrial i comercial, que li configura un major equilibri en l'activitat econòmica que altres municipis de la comarca.

La major part de l'oferta turística està orientada a grups familiars de classe mitjana/baixa, provinents d'arreu d'Europa i Espanya però, molt especialment, del nord i est europeu. Actualment, el municipi compta amb 18.000 llits hotelers, nombre que es preveu anirà a la baixa fins arribar al voltant dels 8.000 –10.000, per mitjà d'un pla de reconversió hotelera. Paral·lelament, hi ha en marxa des de 1997 un projecte de transformació d'apartaments hotelers en habitatges. Aquestes actuacions comencen ara veure's rentables per part dels promotors a qui es permet augmentar el volum edificador amb una planta més, sempre que no esdevingui incompatible amb el pla vigent.

En general, gaudeixen d'un important pes específic en l'economia del municipi, totes les activitats que giren al voltant del turisme. El sector del comerç i dels serveis ocupa un alt percentatge de la població, no sempre resident al municipi. La construcció es troba lligada al sector hotelier i residencial. La voluntat política és anar cap a un turisme de qualitat més que no pas de quantitat. Com a exemple, **Josep Basart** cita el cas del campionat estatal de llançament de dards electrònics, que va tenir lloc l'octubre passat i que es vol repetir enguany. Aquesta activitat va generar en un sol cap de setmana, els beneficis directes i indirectes corresponents a quatre setmanes corrents. Es tracta d'un visitant que consumeix en els establiments de restauració i no escatima en les seves despeses com acostuma a passar amb els turistes que arriben amb paquets tancats.

D'altra banda, la indústria, de petit mida (10-15 treballadors), està situada en petits tallers al nucli urbà. Actualment hi ha un projecte de trasllat d'aquestes activitats industrials que ocupen tallers i magatzems al nucli urbà generant-hi contaminació acústica i ambiental, cap al polígon habilitat al municipi i que encara roman amb suficient oferta de sòl. No és viable compartir la gestió d'un polígon industrial amb el municipi veí de Pineda.

El treball al camp és manté com a activitat residual ocupant només l'1% de la població. Els llocs de treball generats en tots els sectors, estan ocupats, en volum no menyspreable però poc comptabilitzat, per població temporera, no resident a Calella, a vegades sense papers.

OCUPACIÓ DEL SÒL

Calella es un municipi típic de l'alt Maresme . La seva àrea urbana situada a la part plana de la terrassa sorrenca litoral, ocupa tot el front de mar, amb excepció de la zona del Capaspre, o punta de Calella, a on la Serralada litoral arriba al mar. Al igual que altres municipis del Maresme, la seva configuració morfològica, amb una estreta franja litoral entre el mar i les estribacions de la Serralada Litoral, es la que determina les característiques urbanístiques del nucli urbà, i delimita les dificultats d'adequar les infraestructures, sobretot viàries, a les successives fases d'expansió del nucli urbà.

El nucli urbà de Calella conforma amb Pineda un continu urbà, i constitueix amb ell una unitat funcional en la major part dels àmbits econòmics, dins la qual, cada un d'ells desenvolupa les seves potencialitats. Així no s'entendria el creixement del barri del Poble Nou de Pineda sense constatar la seva situació respecte de Calella, com tampoc es podria destriar la distribució de les àrees industrials, el creixement de les zones hoteleres, o el desenvolupament de l'àrea comercial de Calella fora d'aquest context. Calella aporta dins aquest "continuo" urbà l'estructura urbana més important, ifocalitza en gran manera l'estructura comercial i de serveis de tota aquesta àrea.

Segons el nou POUM es proposa una previsió de creixement equilibrat que permeti indistintament la ubicació d'usos residencials i hotelers, amb l'objectiu de possibilitar l'augment de la població estable de primera residència. I, paral·lelament a això, completar l'oferta d'equipaments i de serveis. I en la mateixa línia de potenciar un creixement equilibrat, es proposa una ampliació de la reserva de sòl industrial.

La segona proposta consisteix en reconduir el procés d'expansió urbana, per tal de convergir amb el pla d'Excel·lència turística, en una millora de les condicions urbanístiques i mediambientals generals a tot el municipi. A més a més, hi ha una clara mancança d'ordenances renovades relatives al paisatge urbà; la actualment vigent és massa antiga.

El planejament en curs d'aprovació definitiva estableix, d'una banda, un creixement moderat de la població i el nombre d'habitatges i, de l'altre, l'obertura de dues sortides a l'autopista o la seva gratuïtat en el tram d'afecció de Calella, el desplaçament de la via fèrria a l'interior del nucli urbà i la creació de noves estacions; la protecció d'una zona verda enllaçant amb el Montnegre Corredor; la reforma estètica i d'usos del passeig marítim entre les rieres de Capaspre i Els Frares i la previsió de protecció del paratge de Capaspre, amb el soterrament de la riera del mateix nom (àmbit en el qual, actualment hi ha modificacions).

INFRASTRUCTURES I MOBILITAT

L'estreta franja litoral que resta entre el mar i les estribacions rocalloses de la Serralada litoral, està ocupada en la seva totalitat per l'àrea urbana edificada, que ha atrapat dins el seu creixement les infraestructures de pas i accés a la població, en especial la carretera N-II, i la via del ferrocarril, reduint-ne la seva funcionalitat i augmentat progressivament la seva incidència i perillositat. Tanmateix, la posada en funcionament de l'autopista C- 60 entre Mataró i Granollers ha afavorit decisivament la connexió entre el municipi i les terres de l'interior de Catalunya.

El trànsit actual congestiona la part baixa i més propera al mar del municipi dintre de l'entramat urbà. L'alcalde de Calella considera que la sortida de l'autopista és problemàtica, impermeable i no facilita la mobilitat dins del municipi. Des de el consistori es considera que l'autopista C-32 hauria de permetre resoldre amb major facilitat els aspectes negatius del pas de la carretera N-II pel centre de la població, dissenyant una xarxa viària bàsica que permeti alliberar-la de part del trànsit. Aquesta nova xarxa viària bàsica hauria de donar l'impuls definitiu per a la realització dels sectors industrials i de l'extensió urbana al voltant de la riera Capaspre. Segons es recull al POUM, l'autopista C-32, que en cas necessari s'ha de poder ampliar en un futur, i que en qualsevol cas haurà d'ésser més permeable, amb major nombre d'accessos i haurà de donar major servei com a distribuïdor de trànsit a tot el llarg del seu recorregut.

En aquest sentit cal redefinir també la N-II com a via per a la ciutat. Buscar altres alternatives viàries a la distribució del tràfic d'accés i de distribució als diferents sectors urbans, i incorporar, en la mesura que sigui possible, un disseny d'aquesta via més adequat a l'estructura urbana i funcional de la ciutat.

Pel que fa a al transport públic, Calella disposa d'un servei de gestió i explotació d'una flota d'autobusos, mancomunat amb els municipis veïns. D'altra banda, el ferrocarril dona servei a la població però també constitueix una barrera física greu. El pas de la via del ferrocarril pel front de mar, ha esdevingut per la ciutat un element determinant en el seu desenvolupament, la seva funcionalitat, i la configuració de tota l'àrea propera a la façana de mar. A més de l'efecte barrera que ha suposat al llarg dels anys, ha esdevingut un front de molèsties i perillositat, i en l'actualitat la seva supressió es un element clau per a la millora de la qualitat urbana i mediambiental de tota l'àrea urbana. L'alternativa per aquest soterrament, podria buscar-se en el límit de la plana sorrenca amb les primeres estribacions de la muntanya, per tal d'assolir cota per damunt del nivell freàtic, permetre el pas d'escorrentia de les rieres, i trobar terreny adient per a perforar.

Concretament les propostes viàries incloses al POUM són:

- Habilitar un nou accés, que sortint de l'actual accés a l'autopista permeti accedir directament a l'àrea hotelera a través de la riera de Capaspre que s'ha de reconvertir en un nou eix central de la ciutat. Aquest nou eix urbà, concebut com una rambla urbana, haurà d'assolir funcions d'eix cívic sobre el

que graviten els nous creixements, i que amb una alta qualitat d'urbanització, i la cobertura del tram final, d'arriba fins al mar.

- La configuració d'aquest eix, juntament amb la remodelació del front de mar, a partir de la supressió de la via del ferrocarril, poden esdevenir les operacions urbanístiques més importants, i sobre elles es recolzarà l'evolució futura i la transformació urbana de la ciutat.
- Superposant una trama de passeigs de vianants, en els principals recorreguts i àrees amb una vocació paisatgística latent, considerant l'extensió de l'illa de vianants a la major part del casc antic.

MEDIAMBIENT

El terme municipal de Calella compta amb 3 quilòmetres de platja i petites cales a partir del Capaspre i el nucli urbà s'estén entre el litoral i una part muntanyosa que coincideix amb els contraforts del Parc Natural del Montnegre-Corredor. Una de les seves platges de sorra (la Garbí) ha estat guardonada amb la bandera blava de les platges d'Europa per la seva qualitat (disposa, actualment de la Q de qualitat atorgada per ICTE). Com a projectes en curs hi ha el Pla d'usos de la platja que ordenarà els usos.

En relació a la gestió dels recursos hidràulics, el municipi de Calella presenta un dèficit d'aigua per què la pressió antròpica és força elevada. El volum de persones que acull el territori (entre residents i població flotant) arriba a les 40.000 persones, la qual cosa dóna lloc a uns consums molt elevats. Els aqüífers, al seu torn, o bé estan contaminats o han sofert una entrada d'aigua salada fet que repercuteix directament sobre els conreus del terme municipal. Davant d'aquest fet es considera urgent l'ampliació de la dessaladora d'aigua que treballa en ple rendiment.

El municipi no compta amb una depuradora d'aigües tot i que n'hi ha una en marxa, aquesta està aturada per manca de finançament de l'ACA. Fet que té una greu repercussió en la qualitat de les aigües marines. S'han de buscar unes solucions que garantitzin un millor aprofitament i una més bona gestió de l'aigua així com també una reducció del consum.

CULTURA

El nucli antic de Calella es concentra al voltant de l'església arxiprestal de Santa Maria d'estil neoclàssic que conserva el portal barroc de l'antic edifici. Edificis pròxims són exemples del patrimoni cultural del municipi: la Casa dels Salvador (segle XIV), amb portes adovellades, finestrals gòtics i matacà a la porta d'entrada, i la Casa Sivilla (segle XVI); la capella de Sant Quirze i Santa Julita i el Far que, construït el 1859, s'ha convertit en un símbol de la ciutat junt amb les Torretes, de telegrafia òptica, construïdes els anys 1849 i 1850.

L'oferta festiva de Calella és abundant i variada. Entre fites més interessants cal destacar: l'aplec de la Sardana (77ena edició) organitzat per l'Aplec Pairal de Catalunya que es celebra el primer cap de setmana de juny; la fira de Calella i l'Alt Maresme (24 ena edició) que dura uns 4 o 5 dies i es celebra als volts de 23 de setembre; la setmana de la Imatge en Moviment que concentra el XI Certamen Estatal de vídeo, XXXI Trobada Internacional del cine 9'5 i XXI Mercat de cinema i fotografia de col·lecció.

En quant a iniciatives de gestió i promoció del patrimoni cultural, Calella conta amb el Museu- Arxiu Municipal (on es conserven objectes i documents relacionats amb la vida de la ciutat), El Mujal (un butlletí, d'aparició trimestral, d'informació i difusió dels fons i activitats del Museu de Calella) i la digitalització de l'arxiu fotogràfic de 966 negatius en plaques de vidre i 813 negatius en diapositiva.

En general, el terme municipal de Calella presenta una important oferta d'oci i serveis lúdics, tant culturals com esportius, sense oblidar el fort pes de la cultura autòctona amb festes d'arrels catalanes i marineres. Tot i així, pel que fa als equipaments culturals del municipi, des de la regidoria de cultura, s'han trobat com a mancances importants un teatre, un sala d'exposicions i un centre cívic.

De cara al futur, els projectes i les iniciatives culturals més innovadores del municipi són la construcció d'una nova Biblioteca i l'Àrticum que, gestionat des de la regidoria de Turisme, serà un Festival Internacional de Folklore i Arts Tradicionals de la Mediterrània que se celebrarà cada dos anys.

GESTIÓ MUNICIPAL

En relació al finançament i l'endeutament del municipi, les mesures de reajustament del deute i el nou finançament preses pel nou consistori municipal han aconseguit eixugar-lo de manera considerable però, encara es situa entorn el 82% (1.100 M pts). D'altra banda, el dèficit actual és de 200 M de pts. La situació econòmica de l'Ajuntament, per tant, és millorable.

Les actuacions municipals més costoses són les relacionades amb els serveis a les persones: ensenyament, cultura, seguretat, neteja, etc. les quals es veuen gravades pel volum de població flotant del municipi. La capacitat financera del terme, no té correspondència amb les necessitats reals que es generen per causa del turisme; és necessària més policia i més neteja que en un municipi no turístic amb la mateixa població censada. Només en reparacions d'actes de vandalisme Calella destina 20 M de pts. En termes globals, els ingressos per l'Impost de Bens Immobles (IBI) i de les Activitats Econòmiques (IAE) que paguen les empreses hoteleres, no aconsegueixen sufragar els costos de manteniment, abastament i serveis que l'activitat genera.

Calella està mancomunada amb els municipis veïns per la gestió i explotació d'una flota d'autobusos. No hi ha altres serveis mancomunats.

REPTES I PROJECTES DE FUTUR

SÍNTESI

TEMES CLAU	DINÀMIQUES/REPTES	PROJECTES
Protecció restauració paisatge litoral amb criteris de sostenibilitat		
Protecció espais litorals no urbanitzables		Preveu la declaració de noves zones verdes
Regulació i reconversió usos periurbans		
Restauració ecològica del paisatge litoral		
Millora de la qualitat de l'aigua marina	La depuradora no funciona i té repercussions sobre les aigües marines	
Restauració ecològica dels fons marins		
Restauració i manteniment de rieres i prevenció d'inundacions		Soterrament de les rieres de Capaspre i Els Frares
Millores en la capacitat i l'eficiència en les xarxes de sanejament		Cal una nova depuradora d'aigües
Garantia d'abastament d'aigua	Dèficit d'aigua per pressió antròpica elevada	Cal ampliar la capacitat de la dessaladora
Regeneració i prevenció de la pèrdua de sorra de les platges		
Reducció i valorització de residus		Cal buscar solucions que garantixin un millor aprofitament dels recursos i una disminució del consum d'aigua.
Impacte d'infraestructures puntuals		
Desenvolupament de noves centralitats a les ciutats litorals		
Rehabilitació de barris i urbanitzacions disperses de baixa qualitat		
Desenvolupaments d'habitatge integrat amb activitats		
Desplaçament i soterrament del ferrocarril		Desplaçament del ferrocarril cap a l'interior i construcció de noves estacions. Previst al POUM.
Millora de la mobilitat interior: peatonalització i promoció d'eixos urbans comercials		
Millora dels serveis de transport públic	Existeix un servei intermunicipal d'autobusos mancomunat amb els municipis veïns.	
Reorganització de les carreteres en una xarxa jerarquitzada		
Millora del passeig marítim	Ja millorat el Passeig Marítim de la Platja de Garbí	
Promoció d'activitats econòmiques avançades al litoral		

Modernització de l'estructura econòmica	Indústria petita encara ubicada en el centre urbà.	Es preveu el seu desplaçament al polígon habilitat per a tal fi en què encara hi ha sòl disponible.
Reconversió turística	Disminució del nombre de places hoteles (de 18.000 a 8.000-10.000)	Projecte de reconversió d'apartaments hotelers en habitatges.
Reconversió de l'activitat agrícola intensiva		
Reconversió de l'activitat pesquera		
Manteniment de la cohesió social		
Millora de la formació de la població		
Revitalització dels teixits socials i de la significació dels llocs i esdeveniments		
Equipaments socials (educatius, sanitaris i culturals)	Falta un teatre, un centre cívic i una sala d'exposicions.	Projecte Àrticum i construcció d'una nova Biblioteca.
Identificació i significació del paisatge litoral		
Valorització de les activitats culturals com element de dinamització econòmica		
Valorització del patrimoni cultural com a recurs educatiu		
Suport als teixits socials i les xarxes interculturals		
Gestió integrada del litoral		
Gestió ambiental i dels serveis socials i culturals		
Reequilibri financer dels municipis litorals		
Institucionalització de la cooperació supramunicipal		
Gestió de la informació i el coneixement. Atenció al ciutadà.		
Participació ciutadana i institucional		

ACORDS

L'Oficina tècnica del Pla estratègic Litoral acorda proposar enviar l'acta de la entrevista a l'alcalde de Calella **Josep Basart** a fi i efecte de que aquest la pugui esmenar.

De la mateixa manera, s'acorda enviar el text a l'equip tècnic del consistori de Calella per que aquest pugui afegir i enviar informació relativa al municipi que consideri rellevant.

xalabarder@mcrit.com